

1a Flors en raïms que neixen a l'axil·la de les fulles [a]; eix central florífer, no terminat per una inflorescència [b]

[Grup 1](#)

1b Flors en raïm terminal [a] o solitàries a l'axil·la de les fulles [b] ... [2](#)

2a Flors en raïm terminal a l'axil·la de bràctees diferents de les fulles [a]; planta perenne o anual [b] [Grup 2](#)

2b Flors solitàries, a l'axil·la de les fulles [a]; herba anual [b]
..... [3](#)

3a Fulles dentades [Grup 3](#)

3b Fulles lobulades, almenys les superiors [Grup 4](#)

1a Fulles 1-2-pinnatisectes, dividides en lacínies linears [V. austriaca](#)

1b Fulles dentades o enteres [2](#)

2a Tiges i fulles glabres o glabrescents (rarament \pm pubescents, sobretot a la summitat i, en aquest cas, planta anual, erecta) [a]; planta palustre lleugerament suculent [b] **3**

2b Tiges normalment pubescents en tota llur longitud [a]; planta perenne, no palustre ni gens suculent [b] **5**

3a Fulles curtament peciolades, el·líptiques o ovades [V. beccabunga](#)

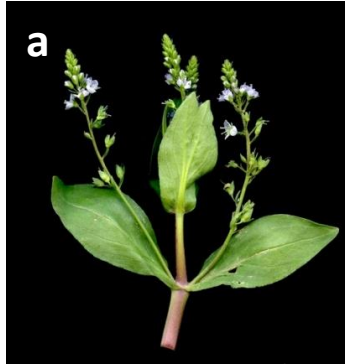

3b Fulles sèssils, ovato-lanceolades, lanceolades o linear-lanceolades, agudes, sovint \pm amplexicaules (rarament les inferiors \pm peciolades) [4](#)

4a Totes dues fulles dels parells superiors amb un raïm de flors [a]; fulles normalment lanceolades o ovato-lanceolades, amb dents dirigides cap a l'àpex [b]

..... [*V. anagallis-aquatica*](#)

4b Només una fulla de cada parell amb raïm de flors [a]; fulles linear-lanceolades, sub-enteres, amb petites dents retrorses [b]

[*V. scutellata*](#)

5a Fulles molt finament dentades (dents de 0,1-1 mm de profunditat) o quasi enteres, el·líptiques o ovades, atenuades a la base en curt pecíol 6

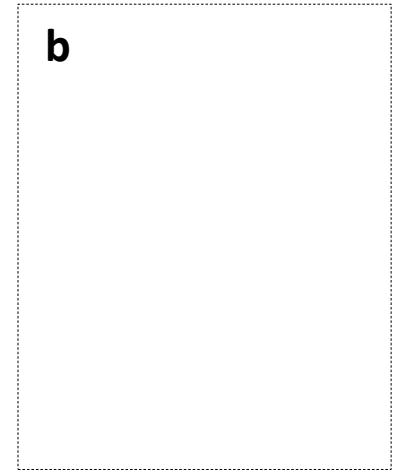
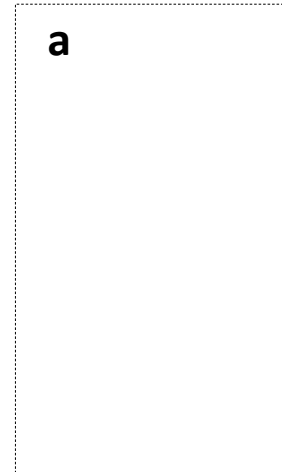

5b Fulles fortament dentades (dents de 0,8-3 mm de profunditat) o \pm dividides, \pm eixamplades a la base 8

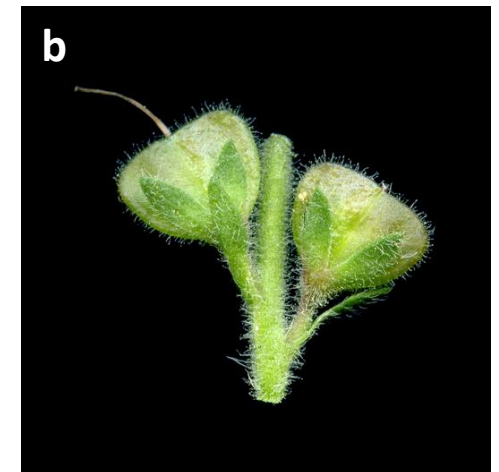

6a Fulles de 7-11 × 2-4 mm [a]; càpsula més curta que el calze o poc més llarga [b]

..... *V. aragonensis*

6b Fulles de 6-50 × 4-30 mm [a]; calze netament més curt que la càpsula [b] [7](#)

[TORNAR](#)
[ENRERE](#)

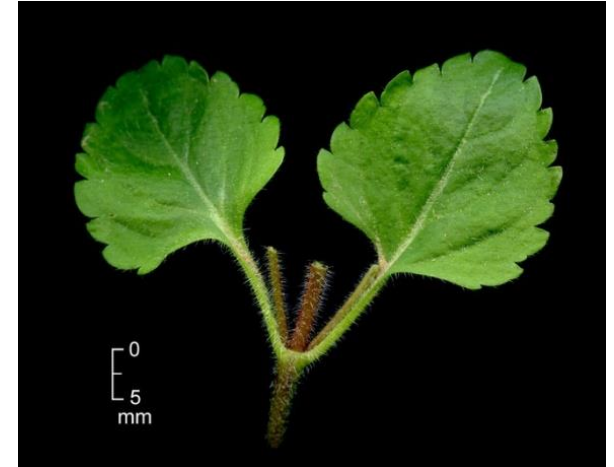
7a Raïms, exclòs el peduncle, d'1-2(3) cm, amb 2-5 flors [a]; pedicels de (3)4-10 mm [b]; fulles reunides en roseta [c] [V. aphylla](#)

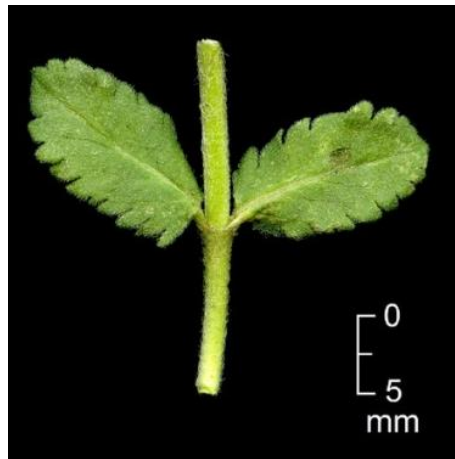
7b Raïms, exclòs el peduncle, de 3-6(10) cm, normalment amb 15-25 flors [a]; pedicels d' 1 -3 mm [b]; fulles oposades distribuïdes regularment damunt la tija [c]
..... [V. officinalis](#)

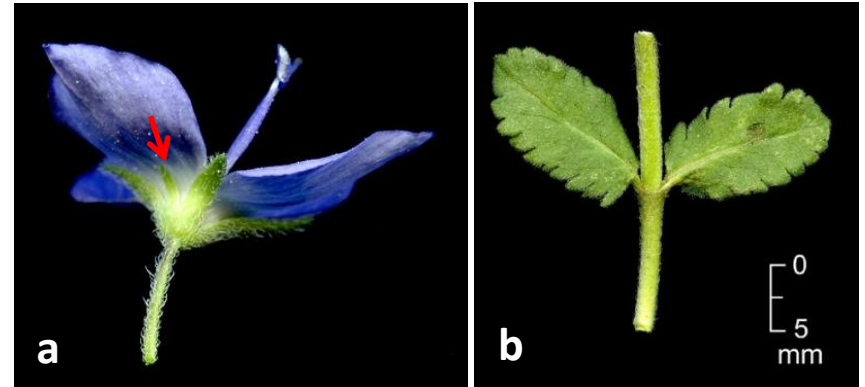
8a Fulles normals amb pecíol de 7-15 mm [V. montana](#)

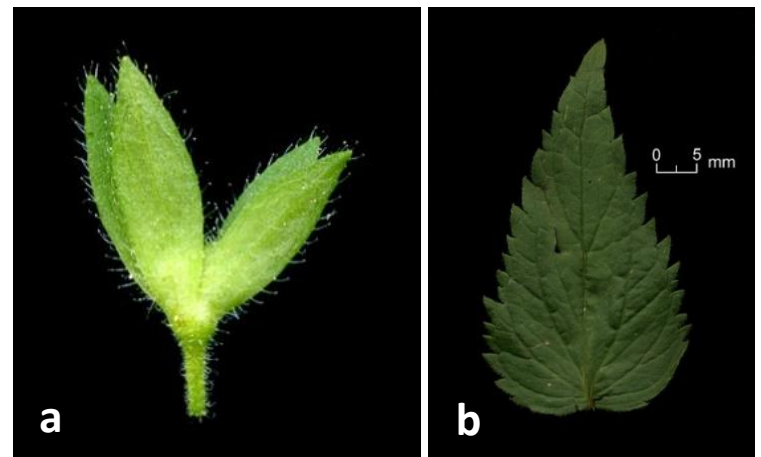
8b Fulles sèssils o subsèssils [9](#)

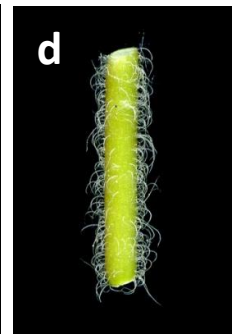
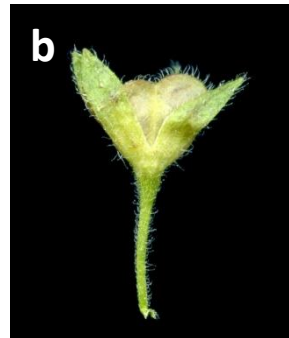
9a Calze normalment amb 5 segments, el superior molt més curt que els altres [a]; fulles relativament estretes, de 0,5-1,2(4,5) cm d'amplada [b] [V. austriaca](#)

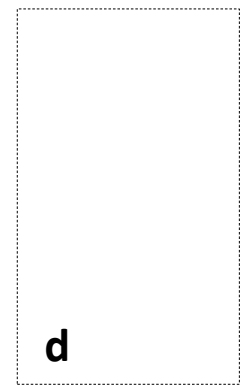
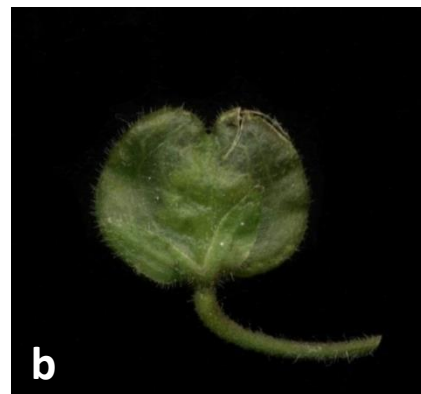
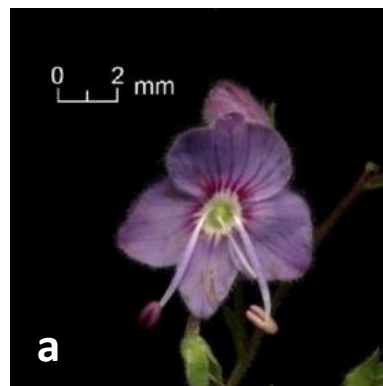
9b Calze amb 4 segments poc diferents entre ells [a]; fulles normalment de més d'1 cm d'amplada [b] [10](#)

10a Flors de 8-14 mm de diàmetre, d'un blau viu [a]; càpsula més curta que el calze [b]; fulles ovades, grosserament dentades [c]; tiges amb dos costats oposats netament més pilosos que els altres dos [d] [V. chamaedrys](#)

10b Flors de 5-7 mm de diàmetre, violàcies, rosàcies o blaves [a]; càpsula més llarga que el calze [b]; fulles ovato-triangulars, agudament dentades [c]; tiges uniformement piloses tot al volt [d] [V. urticifolia](#)

1a Planta perenne, amb la rabassa ± desenvolupada 2

1b Herba anual de tija gens lignificada i de rel prima Grup 3

2a Fulles basals disposades en rosetes, les caulinars reduïdes o nul·les 3

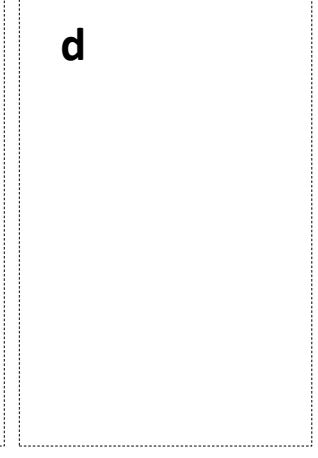
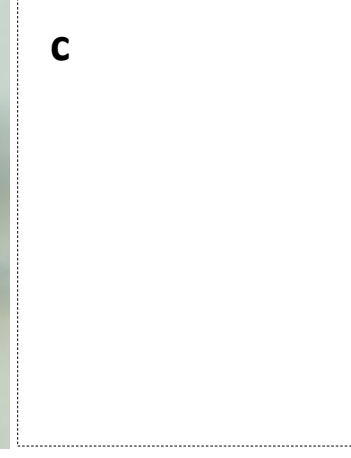
2b Fulles no agrupades en rosetes basals 5

3a Rosetes molt laxes (en realitat tija foliosa) [a]; raïm multiflor, oblong, compacte [b]; tub de la corol·la més llarg que ample [c]; càpsula aproximadament tan llarga com el calze [d] [V. spicata](#)

3b Rosetes basals denses [a]; raïm pauciflor lax o capituliforme [b]; tub de la corol·la més ample que llarg [c]; calze molt més curt que la càpsula [d]..... [4](#)

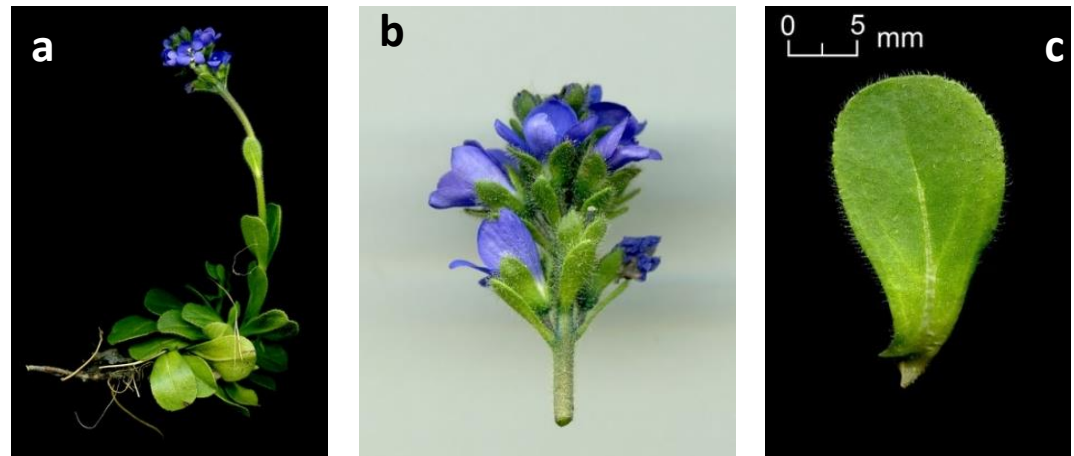
[TORNAR](#)
[ENRERE](#)

4a Raïms en realitat axil·lars, sobre peduncles laterals afil·les (a part les bràctees florals) [a]; pedicels de (3)4-10 mm [b]; fulles de 6-16 × 4-10 mm [c] [*V. aphylla*](#)

4b Raïms terminals, l'eix dels quals sol portar 2(4) parells de fulles caulinars, més petites que les basals [a]; pedicels de 2-6 mm [b]; fulles de 12-40 × 7-15 mm [c]
..... [*V. bellidioides*](#)

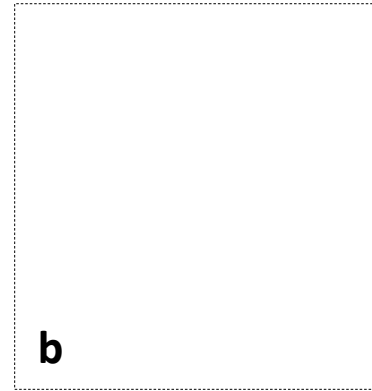
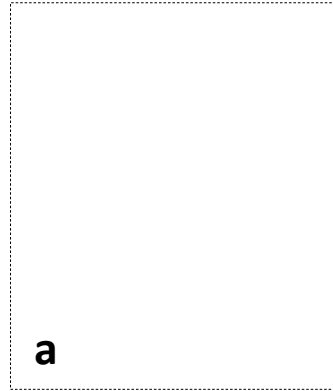
5a Fulles subenteres o superficialment i irregularment denticulades, de menys de 20(25) mm [6](#)

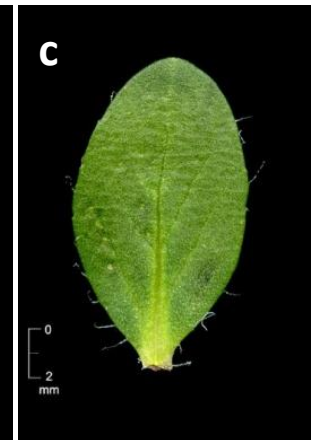
5b Fulles regularment dentato-serrades, les normals de més de 20 mm [10](#)

6a Pedicels de menys de 2 mm [a]; càpsula suborbicular, de 3,5-4 mm, amb estil de 3-4 mm [b]; fulles ovato-el·líptiques, enteres, de 4-8 mm [c] [V. nummularia](#)

6b Pedicels de més de 2 mm [a]; càpsula de 4-8 mm [b]; fulles ordinàriament de més de 8 mm o bé dentades [c] [7](#)

7a Planta lignificada a la base, amb tiges \pm erectes, no radicants a la part inferior [a]; càpsula ovada [b]; estil aproximadament tan llarg com la càpsula [c] ***V. fruticulosa***

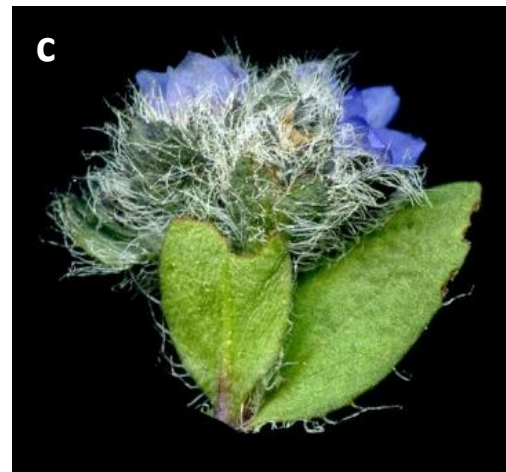

7b Planta herbàcia fins a la base o gairebé, repent o ascendent, sovint amb tiges radicants o estolons [a]; càpsula no més llarga que ampla o bé amb l'estil més curt que la càpsula [b] **8**

8a Fulles de 7-11 × 2-4 mm; planta lignificada; raïms pseudoterminals, laxos; estil més curt que la càpsula *V. aragonensis*

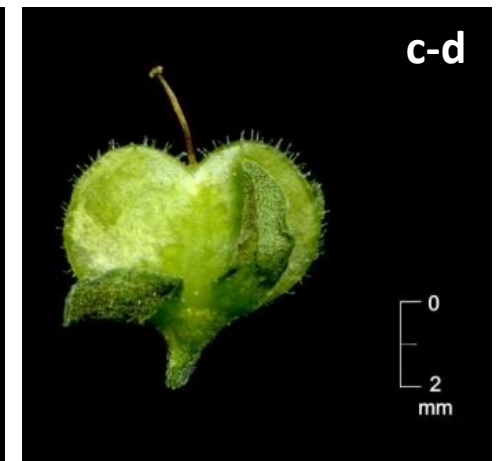
8b Fulles de 5-25 x 3-12 mm [a]; planta herbàcia, amb tiges radicants o estolons [b]; raïms autènticament terminals, densos o laxos [c] [9](#)

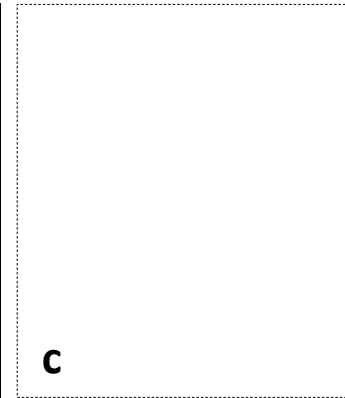
9a Raïms florals curts i densos [a]; pedicels de 2-4(6) mm [b]; càpsula més llarga que ampla, de 6-7 mm de llargada [c]; estil molt més curt que la càpsula [d] [V. alpina](#)

9b Raïms florals laxos [a]; pedicels de 3-8 mm [b]; càpsula més ampla que llarga, de 4-5 mm de llargada [c]; estil tan llarg com la càpsula o més [d] [V. serpyllifolia](#)

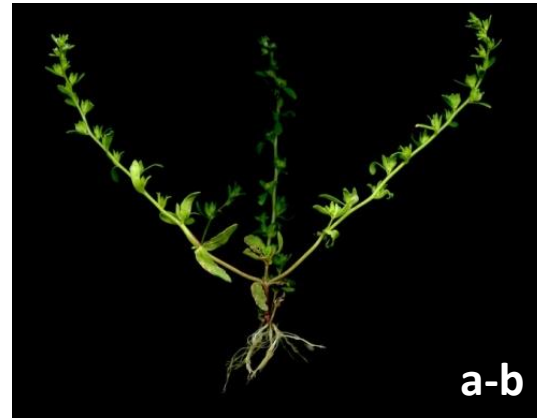
10a Fulles sèssils, amples a la base [a]; raïm lax [b]; tub de la corol·la més ample que llarg [c]; pedicels més llargs que els calzes i que les bràctees [d] [V. ponae](#)

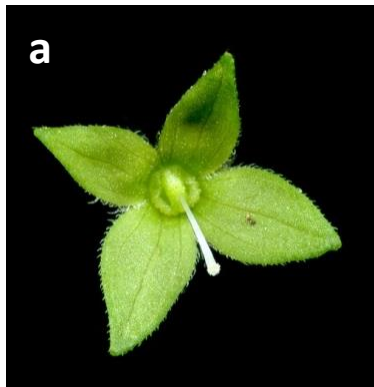
10b Fulles atenuades en pecíol [a]; raïm compacte [b]; tub de la corol·la més llarg que ample [c]; pedicels més curts que els calzes i que les bràctees [d]
..... [V. spicata](#)

1a Calze glabre i tota la planta glabra o glabrescent [a]; planta erecta, de fulles oblongues, subenteres o feblement dentades [b] [V. peregrina](#)

1b Calze i tota la planta pubescent [a]; planta erecta o procumbent, de fulles orbiculars o amplament ovades, fortament dentades [b] [2](#)

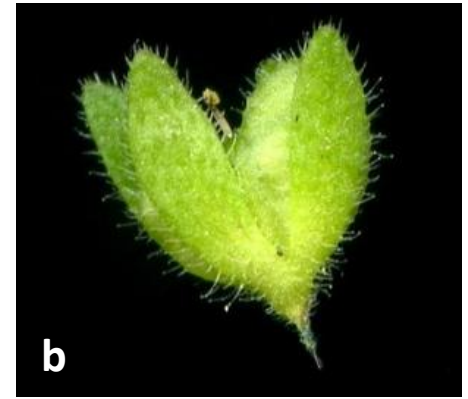
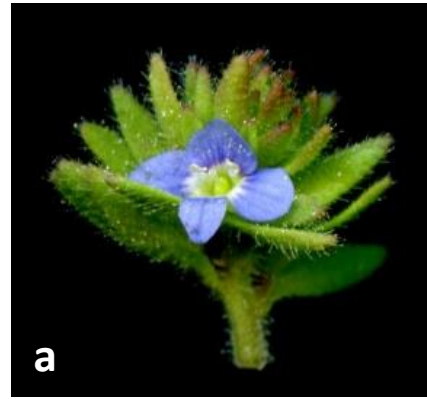
2a Flors en raïms terminals foliosos [a]; fulles superiors progressivament més petites, que passen gradualment a bràctees [b]; herba normalment ± erecta [c] 3

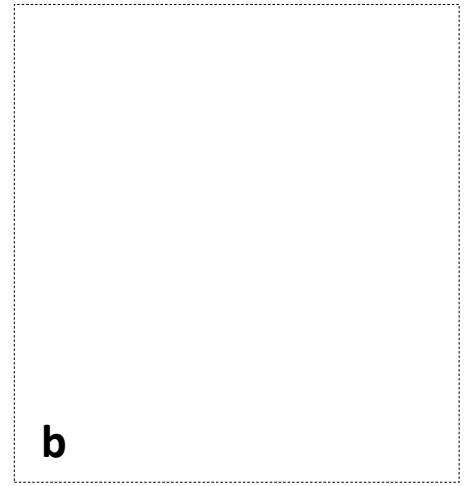
2b Flors axil·lars solitàries [a]; fulles superiors aproximadament iguals que les altres [b]; herba normalment procumbent [c] 5

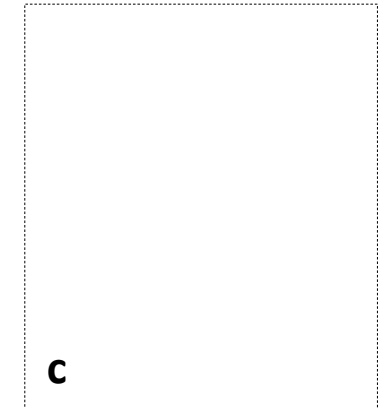
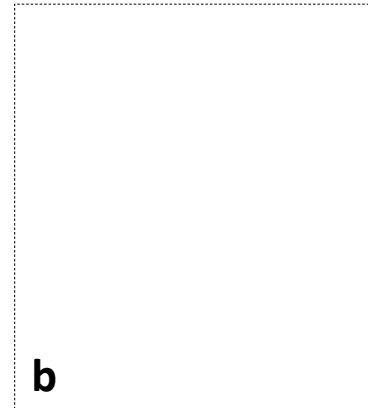
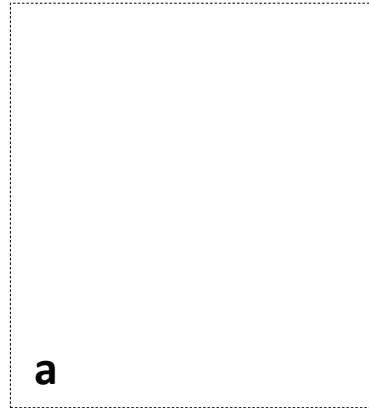
3a Pedicels molt més curts que els calzes i que les bràctees [a]; càpsula més curta que el calze [b]..... [V. arvensis](#)

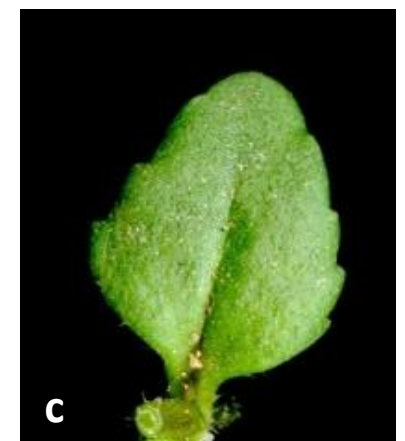
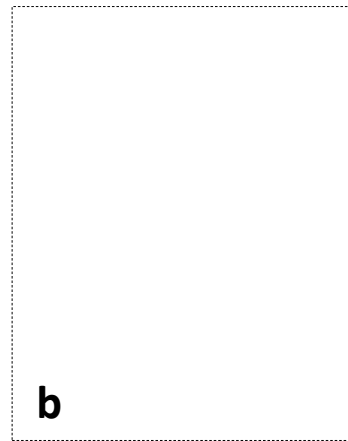
3b Pedicels no més curts que els calzes i que les bràctees [a]; calze més curt que la càpsula [b] [4](#)

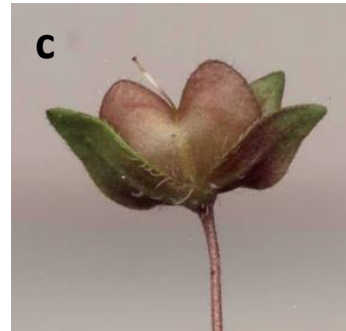
4a Pedicels poc més llargs que els calzes; estil que ultrapassa la càpsula, la qual mesura 4-5 x 3-4 mm; fulles fortament dentades [V. praecox](#)

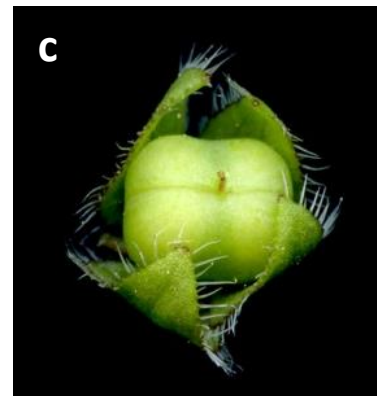
4b Pedicels molt més llargs que els calzes [a]; estil que no ultrapassa la càpsula, la qual mesura 2 x 3 mm [b]; fulles a penes dentades [c] [V. acinifolia](#)

5a Fulles de tendència pinnada, normalment amb el pecíol molt més curt que el limbe [a]; limbe dentat regularment, en general més llarg que ample [b]; càpsula poc inflada, amb nombroses llavors a cada lòcul [c] [6](#)

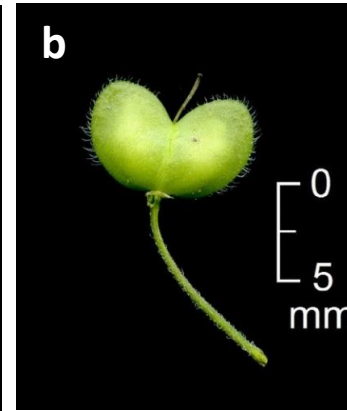
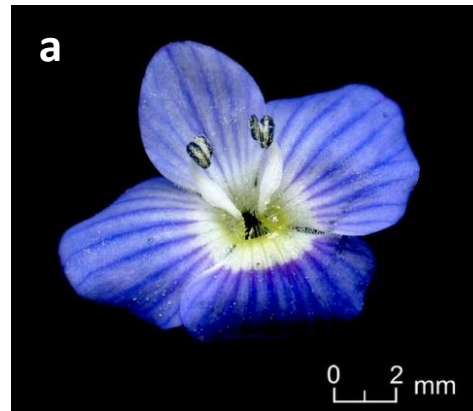

5b Fulles de tendència palmada, normalment amb el pecíol més llarg o poc més curt que el limbe [a]; limbe amb poques dents grosses i generalment tan ample com llarg o més [b]; càpsula inflada, amb 1-2 granes a cada lòcul [c] [Grup 4](#)

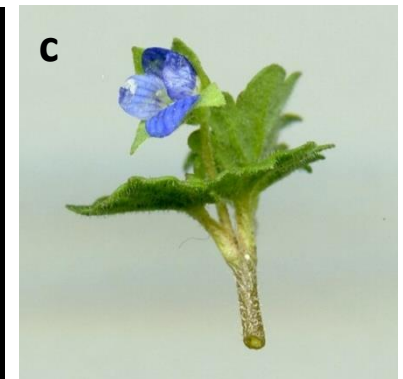
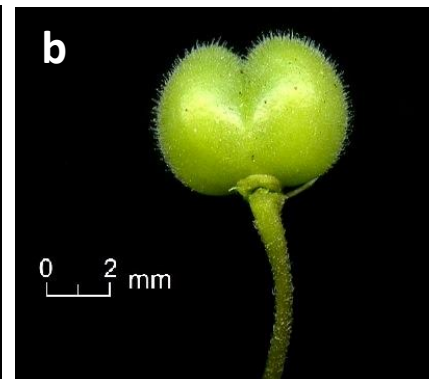
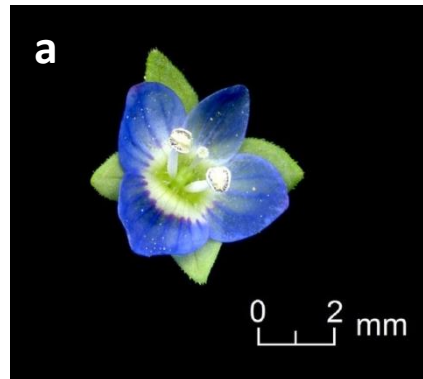

6a Corol·la de 8-12 mm de dià. [a]; càpsula de 4-5 × 7-10 mm, amb els lòbuls comprimits, divergents [b]; peduncles de 5-30 mm [c]

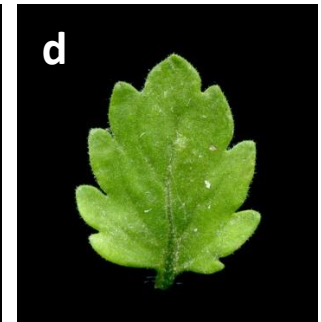
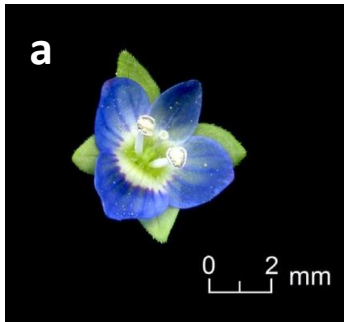
..... [V. persica](#)

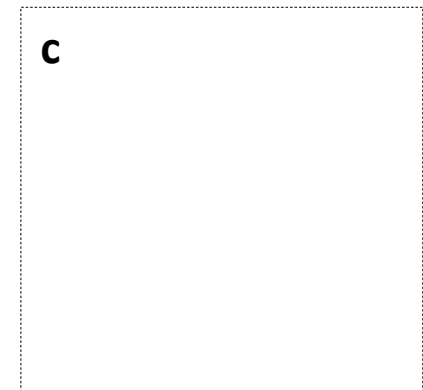
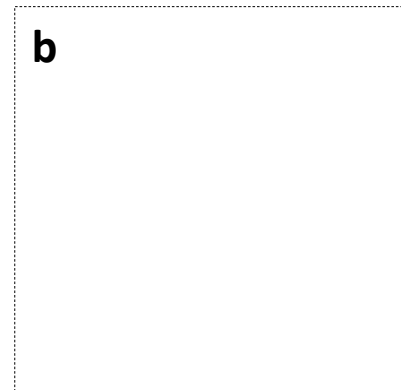
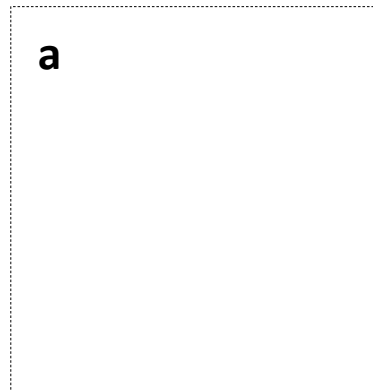
6b Corol·la de 3-6 mm de diàmetre [a]; càpsula de 3-4 × 4-6 mm, amb els lòbuls poc comprimits, no divergents [b]; peduncles de 5-10(15) mm [c] [7](#)

7a Corol·la d'un blau viu [a]; estil d'1,5 mm, que ultrapassa el sinus de la càpsula [b]; càpsula no reticulada ni carenada, amb pèls llargs glandulars i pèls curts no glandulars [c]; fulles d'un verd viu, lluents [d] [V. polita](#)

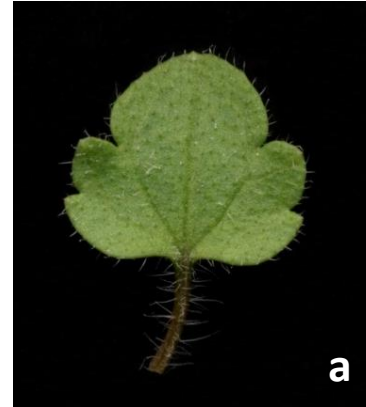

7b Corol·la blanquinosa, amb venes blaves; estil d'1 mm, que no ultrapassa el sinus de la càpsula; càpsula ± reticulada i carenada, amb pèls tots glandulars; fulles pà·l·lides, mats [V. agrestis](#)

1a Fulles palmatífides [a]; planta decumbent o procumbent [b] ...

..... 2

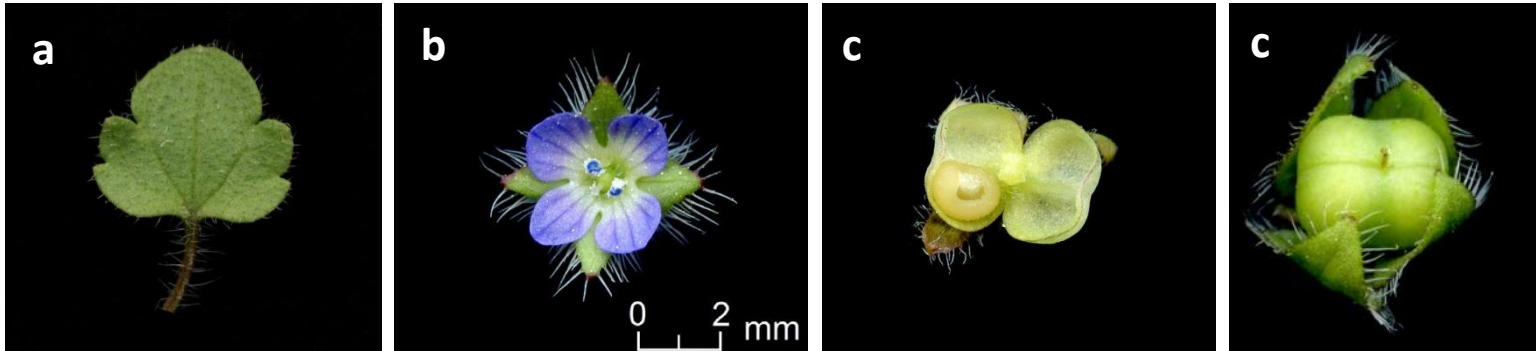

1b Fulles palmatipartides o pinnatipartides [a]; planta de tendència erecta

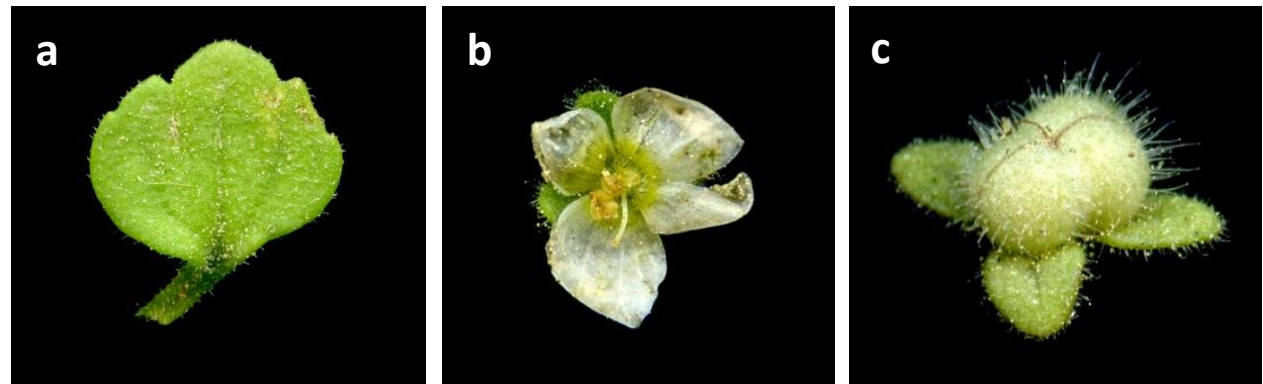
[b] 3

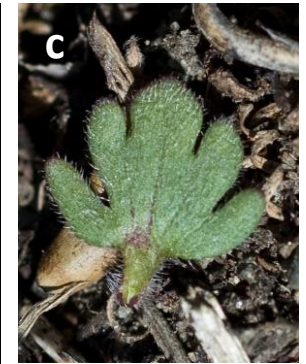
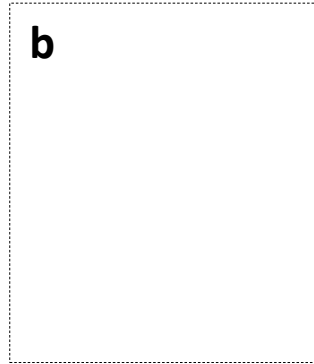
2a Fulles amb 3-5(7) lòbuls, el terminal 2-3 vegades més gran que els altres [a]; corol·la blava [b]; càpsula glabra, subglobulosa, amb 4 lòbuls [c] [*V. hederifolia*](#)

2b Fulles amb 5-9 dents o lòbuls, el terminal poc més gran que els altres (de vegades subenteres) [a]; corol·la blanca [b]; càpsula ciliada, amb 2 lòbuls [c].. [*V. cymbalaria*](#)

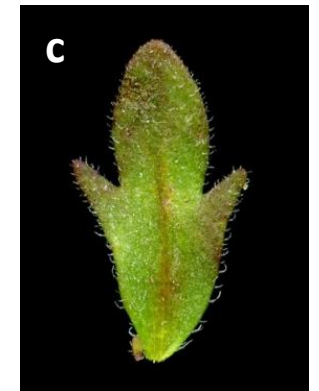
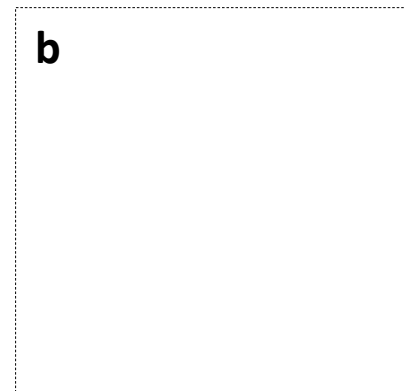
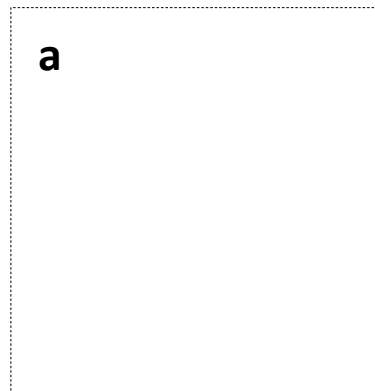

3a Calze i bràctees iguals o més curts que el pedicel [a]; granes amb una cara convexa i l'altra còncava [b] ; fulles superiors tripartides o palmatipartides [c] ... [V. triphyllos](#)

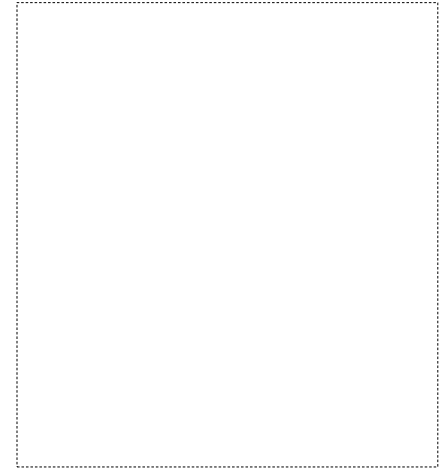

3b Pedicel més curt que el calze i que les bràctees [a]; granes amb una de les cares feblement convexa i l'altra plana o poc còncava [b]; fulles superiors pinnatipartides [c]

..... [4](#)

4a Estil de 0,5 mm, que no ultrapassa la càpsula [V. verna](#)

4b Estil d'1,5 mm, que ultrapassa netament la càpsula [V. dillenii](#)

